

Laidiens: 10.03.2006., Nr. 41

Ministru kabineta noteikumi Nr.180

Rīgā 2006.gada 7.martā (prot. Nr.13 9.§)

Neautomātisko svaru atbilstības novērtēšanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma “Par atbilstības novērtēšanu” 7.pantu un likuma “Par mērījumu vienotību” 6.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka pamatprasības neautomātiskajiem svāriem un šo prasību ievērošanas uzraudzības kārtību projektēšanā, ražošanā un atbilstības novērtēšanā, pirms neautomātiskie svāri tiek ievietoti iekšējā tirgū, kā arī nosaka tirgus uzraudzības kārtību.

2. Svāri ir mērīšanas līdzeklis ķermeņa masas noteikšanai ar smaguma spēka iedarbību uz šo ķermeni. Svārus var izmantot, lai noteiktu citus ar masu saistītus lielumus, vērtības, parametrus vai raksturojumus. Neautomātisko svaru darbības laikā ir nepieciešama operatora līdzdalība.

3. Ir divas svaru lietošanas veidu kategorijas:

3.1. kategorija, kas nosaka svaru lietošanu:

3.1.1. masas noteikšanai komercdarījumos;

3.1.2. masas noteikšanai, lai aprēķinātu nodevas, tarifus, nodokļus, prēmijas, soda naudas, kompensācijas, atlīdzības vai tamlīdzīgus maksājumus;

3.1.3. masas noteikšanai normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos, kā arī eksperta atzinuma sniegšanai tiesā;

3.1.4. ķermeņa masas noteikšanai ārstniecībā, lai novērtētu un novērotu pacientu fizisko attīstību, diagnosticētu slimību un noteiktu ārstēšanu;

3.1.5. masas noteikšanai, lai pagatavotu zāles pēc receptes, kā arī masas noteikšanai analizēs, ko veic medicīnisko izmeklējumu un farmācijas laboratorijās;

3.1.6. masas noteikšanai maksas aprēķinam tirdzniecībā un preču fasēšanā;

3.2. kategorija, kas nosaka pārējos — šo noteikumu 3.1.apakšpunktā neminētus — lietošanas veidus.

4. Šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētās lietošanas kategorijas svārus nodod lietošanā, ja tie atbilst šo noteikumu 1.pielikumā noteiktajām pamatprasībām un piemērojamo standartu prasībām, tiem veiktas atbilstības novērtēšanas procedūras (2.pielikums), tiem ir CE atbilstības marķējums (3.pielikums) un zaļa uzlīme ar melnu M

burtu, kas izvietota atbilstoši šo noteikumu 15.punktam. Pamatprasības neattiecas uz svaros ietvertām vai tiem pievienotām ierīcēm, kuras neizmanto šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajai lietošanas kategorijai.

5. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” saistībā ar šiem noteikumiem izstrādāto, adaptējamo un piemērojamo standartu sarakstu.

6. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” iesniedz publicēšanai laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus piemēro šo noteikumu prasību izpildei (turpmāk — piemērojamie standarti).

II. Atbilstības novērtēšana

7. Svaru atbilstību šo noteikumu 2.pielikuma pamatprasībām var apliecināt ar šādām iesniedzēja izvēlētām procedūrām:

7.1. EK tipa novērtēšana (2.pielikuma 1.punkts), pēc kuras seko EK tipa atbilstības deklarācija (produkcijas kvalitātes garantija) (2.pielikuma 2.punkts) vai EK verificēšana (2.pielikuma 3.punkts). EK tipa novērtēšana nav obligāta svāriem, kuros neizmanto elektroniskas ierīces un kuru slodzes mērierīcē nav izmantota atspere slodzes līdzsvarošanai. Šajos gadījumos svaru atbilstību apliecina ar EK tipa atbilstības deklarāciju (produkcijas kvalitātes garantija) vai EK verificēšanu;

7.2. EK vienības verificēšana (2.pielikuma 4.punkts).

8. Dokumentāciju, kas attiecas uz šo noteikumu 7.punktā noteiktajām procedūrām, sastāda tās Eiropas Savienības dalībvalsts valodā, kura veic šīs procedūras, vai valodā, kas pieņemama atbilstības novērtēšanas institūcijai.

9. Ja uz svāriem attiecas citu normatīvo aktu prasības, kas arī paredz CE marķējumu, tad CE atbilstības marķējums uz svāriem norāda, ka tie atbilst arī šo noteikumu prasībām.

10. Svaru atbilstības novērtēšanas procedūras, kas noteiktas šo noteikumu 7.punktā, veic atbilstības novērtēšanas institūcijas, par kurām Eiropas Komisija publicējusi paziņojumu Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī un par kurām Ekonomikas ministrija publicējusi paziņojumu laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” (turpmāk — paziņotās institūcijas).

11. Latvijas atbilstības novērtēšanas institūcijas ir:

11.1. sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs”;

11.2. institūcijas, kas akreditētas valsts aģentūrā “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs”:

11.2.1. atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025 : 2005 “Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” un standartam LVS EN 45011 : 2004 “Vispārīgās prasības institūcijām, kas nodarbojas ar produkta sertifikācijas sistēmām”, lai veiktu EK tipa novērtēšanas procedūras;

11.2.2. atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025 : 2005 “Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” un standartam LVS EN ISO/IEC 17020 : 2005 “Galvenie kritēriji dažāda veida institūcijām, kas veic inspekciju”, lai veiktu EK verificēšanas un EK vienības verificēšanas procedūras;

11.2.3. atbilstoši standartam LVS EN 45012 : 2004 “Vispārējās prasības kvalitātes sistēmu novērtēšanas un sertifikācijas/reģistrācijas institūcijām”, lai veiktu EK uzraudzību.

12. Institūcija atbilst šo noteikumu 4.pielikumā noteiktajiem atbilstības novērtēšanas institūciju paziņošanas kritērijiem, ja tā ir izpildījusi attiecīgajos piemērojamos standartos noteiktās prasības.

13. Ekonomikas ministrija paziņo Eiropas Komisijai un citām Eiropas Savienības dalībvalstīm par Latvijas atbilstības novērtēšanas institūcijām, kuras atbilst šo noteikumu 11.punkta prasībām un kurām piešķirts identifikācijas numurs.

14. Ekonomikas ministrija atsauc savu paziņojumu un publikāciju laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", ja atbilstības novērtēšanas institūcija neatbilst šo noteikumu 4.pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

III. CE atbilstības marķējums un uzraksti

15. Šo noteikumu 5.pielikumā noteikto marķējumu un uzrakstus uz svariem izvieto tā, lai tie būti skaidri saskatāmi, viegli izlasāmi un neizdzēšami.

16. Uz svariem nedrīkst izvietot marķējumu, kuru var sajaukt ar CE atbilstības marķējumu.

17. Ja šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētās lietošanas kategorijas svaros iekļauj ierīces vai tiem pievieno ierīces, kurām neveic šo noteikumu II nodaļā minētās atbilstības novērtēšanas procedūras, uz katras šādas ierīces izvieto lietojuma ierobežojuma simbolu (4.pielikuma 3.punkts). Minēto simbolu uz ierīcēm izvieto tā, lai tas būtu skaidri saskatāms un neizdzēšams.

IV. Tirgus uzraudzība

18. Tirgus uzraudzības institūcijas funkcijas veic:

18.1. Valsts metroloģiskā inspekcija — šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minēto lietošanas kategoriju svariem;

18.2. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs — šo noteikumu 3.2.apakšpunktā minētās lietošanas kategorijas svariem.

19. Ja Valsts metroloģiskā inspekcija konstatē, ka svariem, kuri ir pareizi uzstādīti un izmantoti paredzētajiem nolūkiem, CE atbilstības marķējums un zaļā uzlīme ar melnu M burtu uzlikta nepamatoti un neatbilst šo noteikumu prasībām, Valsts metroloģiskā inspekcija veic atbilstošus pasākumus, lai aizliegtu vai ierobežotu to lietošanu un ievietošanu tirgū, kā arī informē Ekonomikas ministriju par veiktajiem pasākumiem.

20. Ekonomikas ministrija informē Eiropas Komisiju par Valsts metroloģiskās inspekcijas veiktajiem pasākumiem un norāda attiecīgu lēmuma pamatojumu:

20.1. neatbilstība šo noteikumu 2.pielikuma pamatprasībām, ja svāri neatbilst piemērojamiem standartiem;

20.2. nepareiza standartu piemērošana;

20.3. trūkumi piemērojamos standartos.

21. Ja Eiropas Komisija apstiprina šo noteikumu 20.punktā minētā lēmuma pamatotību, Valsts metroloģiskā inspekcija aptur svaru ievietošanu tirgū, aizliedz to lietošanu un informē par to Ekonomikas ministriju. Ekonomikas ministrija informē Eiropas Komisiju un citas Eiropas Savienības dalībvalstu oficiālās pārstāvniecības par konstatētajām neatbilstībām un veiktajiem pasākumiem.

22. Ja Valsts metroloģiskā inspekcija konstatē, ka svāriem ir piestiprināts neatbilstošs CE atbilstības marķējums un zaļā uzlīme ar melnu M burtu, tā informē par neatbilstību Eiropas Savienībā atzīto ražotāju vai viņa pilnvaroto pārstāvi un pieprasa uzlikt svāriem šiem noteikumiem atbilstošu CE atbilstības marķējumu un zaļo uzlīmi ar melnu

M burtu. Ja neatbilstība netiek novērsta, Valsts metroloģiskā inspekcija aptur attiecīgo svaru ievietošanu tirgū vai nodrošina to izņemšanu no tirgus.

23. Lai nodrošinātu, ka svari, kas marķēti ar CE atbilstības marķējumu un zaļo uzlīmi ar melnu M burtu un nodoti lietošanā atbilstoši šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajai svaru lietošanas kategorijai, atbilstu šo noteikumu prasībām arī turpmāk, tiek veikta šāda valsts metroloģiskā kontrole:

23.1. verificēšana divus gadus pēc CE atbilstības marķējuma uzlikšanas un turpmāk atkārtotā verificēšana normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

23.2. valsts metroloģiskā uzraudzība.

24. Veicot valsts metroloģisko uzraudzību svaru tirdzniecības vietās, Valsts metroloģiskā inspekcija pārbauda, vai svari, kuri tiek realizēti atbilstoši šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajai svaru lietošanas kategorijai, ir nodrošināti ar šādiem atbilstības apliecinājumiem:

24.1. ražotāja atbilstības deklarācijas kopija, kuru pievieno svariem, tos ievieojot tirgū. Ja svaru atbilstība šo noteikumu 2.pielikuma pamatprasībām apliecināta ar EK tipa atbilstības deklarācijas procedūru, deklarācijā jābūt identificētai paziņotajai institūcijai, kas veic EK uzraudzību;

24.2. EK atbilstības sertifikāta kopija un, ja ir modulārā pieeja, moduļu saderības apliecinājums, ja svaru atbilstība šo noteikumu 2.pielikuma pamatprasībām apliecināta ar EK verificēšanu;

24.3. svariem pievienoto ierīču testēšanas sertifikāts, kurā identificēta paziņotā institūcija.

25. Veicot valsts metroloģisko uzraudzību šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētās lietošanas kategorijās svaru lietošanas vietās, Valsts metroloģiskā inspekcija pārbauda:

25.1. svaru atbilstību apstiprinātajam tipam;

25.2. CE atbilstības marķējuma un zaļās uzlīmes ar melnu M burtu esību uz svariem;

25.3. atkārtotās verificēšanas periodiskuma ievērošanu;

25.4. svaru atbilstību apstiprinātajam tipam, CE atbilstības marķējuma un zaļās uzlīmes ar melnu M burtu esību uz svariem pēc to remonta.

V. Noslēguma jautājums

26. Svarus, kuri nodoti lietošanā reglamentētajā jomā līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, atļauts lietot līdz 2015.gada 31.decembrim.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Padomes 1990.gada 20.jūnija Direktīvas 90/384/EEK par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz neautomātiskajiem svariem;

2) Eiropas Padomes 1993.gada 22.jūlija Direktīvas 93/68/EEK, ar kuru groza direktīvas 87/404/EEK (vienkāršās spiedvertnes), 88/378/EEK (rotaļlietu drošība), 89/106/EEK (celtniecības ražojumi), 89/336/EEK (elektromagnētiskā savietojamība), 89/392/EEK (mašīnas), 89/686/EEK (individuālās aizsardzības līdzekļi), 90/384/EEK (neautomātiskie svēršanas instrumenti), 90/385/EEK (aktīvās implantējamās medicīniskās ierīces), 90/396/EEK (gāzveida kurināmo dedzināšanas iekārtas), 91/263/EEK (telekomunikāciju gala ierīces), 92/42/EEK

(jauni ūdens sildītāji, ko kurina ar šķidro vai gāzveida kurināmo) un 73/23/EEK (elektroierīces, kas paredzētas lietošanai noteiktās sprieguma robežās).

Ministru prezidents A.Kalvītis

Ekonomikas ministrs A.K.Kariņš

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2006.gada 11.martu.

1.pielikums

Ministru kabineta

2006.gada 7.marta noteikumiem Nr.180

Pamatprasības neautomātiskajiem svariem

I. Vispārīgās prasības

1. Pamatprasības attiecas uz šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētās lietošanas kategorijas neautomātiskajiem svariem.
2. Tirdzniecības vietās lietojamo neautomātisko svaru indikācijas ierīces un printeri, kas paredzēti pārdevējam un pircējam, atbilst pamatprasībām. Ja neautomātiskie svāri aprīkoti vai savienoti ar vairāk nekā vienu indikācijas ierīci vai printeri, ierīcēm, kas atkārtu svēršanas rezultātus un nevar ietekmēt pareizu svaru darbību, nav jāatbilst pamatprasībām, ja svēršanas rezultātus pareizi un neizdzēšami drukā vai reģistrē svaru daļa, kas atbilst pamatprasībām, un ja rezultāti pieejami abām svēršanā ieinteresētajām pusēm.

II. Metroloģiskās prasības

3. Masas mērvienības:
 - 3.1. SI mērvienības — kilograms, mikrograms, miligrams, grams, tonna;
 - 3.2. angļu nemetriskās mērvienības — mārciņa, unce, Trojas unce;
 - 3.3. citas mērvienības — metriskais karāts (ct) dārgakmeņu svēršanai.
4. Ja neautomātiskajos svaros izmanto šī pielikuma 3.2.apakšpunktā minētās angļu nemetriskās mērvienības, pārvēršanu veic ar vienkāršu interpolāciju.
5. Neautomātiskajiem svariem ir noteiktas šādas precizitātes klases:
 - 5.1. sevišķa precizitāte — I;
 - 5.2. augsta precizitāte — II;
 - 5.3. vidēja precizitāte — III;
 - 5.4. parasta precizitāte — IIII.
6. Precizitātes klašu specifikācijas norādītas 1.tabulā.